

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17C/63/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122207270
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3122207270.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. A., E. F. XXXX/XX, zastúpený Mgr. Petrou Hrubovou, advokátkou so sídlom v Ilave, Mierové námestie 93, proti žalovanej: G. F., H. A. I. J., so sídlom v K., E. L. X, IČO: XXXXXXXX, zastúpený JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom v Bratislave, ul. Vajnorská 55, o náhradu nemajetkovej ujmy, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

- Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 8.000 eur.
- Súd žalobu vo zvyšnej časti zamietla.
- Žalobcovi súd priznáva proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1 Okresnému súdu Trenčín bola dňa 11.11.2022 doručená žaloba žalobcu, ktorou sa proti žalovanej domáha, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 20.000 eur ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu.

1.2 Žalobu odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX zomrela jeho matka H. B., a to na následky autonehody, ktorá sa stala dňa XX.XX.XXXX v čase o XX:XX vozidlom G. M., EČV: I. po ceste 11/507 v obci Pruské v smere od N. K., kde pri miestnom kostole zrazil vodič O. P. jeho rodičov L. a H. B.. N. L. B. v nemocnici na následky zranení zomrel dňa XX.XX.XXXX a matka na následky zranení zomrela dňa XX.XX.XXXX. Jeho matka H. B. utrpela pri kolízii s vozidlom tržnú ranu v oblasti očnénice vpravo, otras mozgu, zakrvácanie do podhrudničnej dutiny vpravo veľké, zlomeninu krížovej kosti vpravo, poranenie interkostálnej artérie pre Th 10 a Th1 1 vpravo, zlomeninu priečneho výbežku V. bedrového stavca vpravo a odreniny v oblasti oboch kolien, čím vodič auta O. P. z nedbanlivosti spôsobil jeho matke smrť, a to závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Autonehoda sa stala pri kostole v Pruskom na prechode pre chodcov, ktorý bol v čase nehody osvetlený, čo preukázal aj technický posudok znalca z odboru doprava. Vodič auta bol v čase nehody zamestnaný u spoločnosti Q. F., R., S. L. XXX/X, XXX XX I., IČO: XX XXX XXX ako B.. Predmetné vozidlo bolo písané na uvedenú obchodnú spoločnosť, ktorá v čase auto nehody prevádzkovala B.. V čase nehody malo predmetné auto uzatvorené PZP u žalovanej - číslo poisťovnej zmluvy XXXXXXXXXXXX/X. Žalovaná mu za náklady spojené s pohrebom matky poskytla plnenie v sume 2.279,09 eur. On si u žalovanej uplatnil za smrť matky nemajetkovú ujmu v sume 20.000 eur, ktorú mu odmietla uhradiť z toho dôvodu, že o tom či mu vznikol nárok na uhradenie nemajetkovej ujmy musí najskôr rozhodnúť príslušný súd.

1.3 Ďalej žalobca odôvodnil žalobu tým, že si touto žalobou uplatňuje nemajetkovú ujmu z dôvodu, že pri autonehode spôsobenej autom, ktoré malo povinné zmluvné poistenie u žalovanej, utrpel zásah do

jeho práv na rodinný a súkromný život. Strata matky je nenahraditeľná. Človek má v živote matku len jednu. Dva týždne pred smrťou matky mu zomrel aj otec, ktorý taktiež zomrel na následky tejto dopravnej nehody. S matkou mal dobrý vzťah po celý svoj život, po smrti jeho brata bol jediným žijúcim synom rodičov, ktorým pomáhal. V čase pred smrťou rodičov žil v C. D. A. so svojou rodinou. Mama a otec žili v F.. Pravidelne ich navštevoval, nakoľko býval od nich len pár kilometrov. Pomáhal im okolo domácnosti. Rodičia mu boli oporou, boli to dobrí a veriaci ľudia, ktorých rešpektoval. S matkou aj otcom mali dobré vzťahy a silné citové puto. Jeho matka s otcom celý život žili usporiadaný život a v obci F. mali dobrú povesť. Rodičov pravidelne a často navštevoval a bol s nimi v pravidelnom telefonickom kontakte. V krátkom čase pochoval otca aj matku. Ich strata je pre neho dodnes nenahraditeľná. O otca aj matku sa staral aj v čase, keď boli po nehode v nemocnici. Zaplatil im aj nadštandardné izby, čo mu žalovaná nepreplatila s odôvodnením, že to nie je kryté z PZP. Všetky pohrebné náklady tiež uhradil a vybavoval aj všetko s tým súvisiace. Jeho utrpenie, citové zranenie, stres a úzkosť sú pre neho nenahraditeľné. Finančná satisfakcia nemajetkovej ujmy môže len zanedbateľne zmierniť jeho utrpenie. Žiadna morálna satisfakcia v tomto prípade nie je dostatočná. Smrť v takejto podobe prišla do jeho rodiny veľmi nečakane a veľmi bolestivo. Právo si uplatňuje v trojročnej premlčacej lehote, počítanej od smrti matky t. j. od XX.XX.XXXX.

2.1 Žalovaná sa k žalobe vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu v podaní zo dňa 29.11.2022. Žalovaná argumentovala proti žalobe tým, že uplatnený nárok neuznáva v celom rozsahu a považuje ho za nepreukázaný a premlčaný. Má za to, že z predložených dôkazných prostriedkov nie je daná ani priama príčinná súvislosť medzi samotnou nehodou a úmrtím nebohej a nebohého. Zo samotnej žaloby nie sú zrejmé základné uplatnené nároky, a to nie je možné identifikovať či si žalobca uplatňuje náhradu škody alebo náhradu nemajetkovej ujmy; napriek tomu, že žalobca hovorí o škode, ktorú chce ustáliť od súdu a odvoláva sa na uhradené náklady tvrdí, že si uplatňuje všetko ako náhradu nemajetkovej ujmy. Z podanej žaloby nie je dané, či si žalobca nárok náhrady nemajetkovej ujmy uplatňuje za smrť matky alebo otca a nešpecifikuje ani výšku náhrady, ktorá musí pri tomto osobnostnom nároku vychádzať z intenzity vzťahu medzi žalobcom a nebohými. V žalobe chýbajú rozhodujúce skutočnosti potrebné pre uplatnenie si nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, t. j. najmä skutkové okolnosti týkajúce sa preukázania citových väzieb medzi žalobcom a rodičmi, ako aj nezohľadnenie jednotlivých kritérií pri stanovení uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobca nevymedzil rozhodujúce skutočnosti v takom rozsahu a kvalite, ktorá umožňuje jednoznačnú individualizáciu skutkovej stránky predmetnej právnej veci. Konštrukt žaloby, ktorá evokuje finančnú motiváciu jej podania, kedy nie je žalovaný pôvodca zásahu, ale poisťovateľ, ktorý do práv žalobcu nijako nezasiahol. Tým, že žalobca žaluje iba poisťovateľa, ktorý do ich práv nijako nezasiahol, zásadne znemožnil konajúcemu súdu riadne preukázanie jeho nároku. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné sa zamerať aj na samotný dopad škodovej udalosti do psychickej sféry na strane pôvodcu zásahu, jeho postoj k samotnej dopravnej nehode, úmysel, trestný postih, snahu o nápravu, oľutovanie, ospravedlnenie sa. Z hľadiska skutkových okolností týkajúcich sa preukázania citových väzieb medzi žalobcom a nebohou, z ktorých žalobca v predmetnom konaní vyvodzuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, nestačí iba predpoklad existencie tejto citovej väzby a stupeň príbuzenstva. Je zrejmé, že strata rodinného príslušníka predstavuje ujmu v každom veku, avšak nesporné, že pre skúmanie intenzity citovej väzby je taktiež potrebné zohľadnenie i tohto kritéria, ktorým je vek nebohej ako i žalobcu.

2.2 Vo vzťahu k námietke premlčania žalovaná uviedla, že pre náhradu nemajetkovej ujmy je rozhodujúci samotný zásah do práv, a tak k premlčaniu nároku došlo uplynutím trojročnej premlčacej doby odo dňa tohto zásahu, t.j. dňa 05.10.2022. K podaniu žaloby došlo dňa 11.11.2022. Nemôže obstať argumentácia, že žalobca si uplatňuje nárok od smrti matky, keďže následne argumentuje citovou väzbou voči obom rodičom. Má za to, že na predmetný prípad je nevyhnutné aplikovať premlčanie podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukazuje na skutočnosť, že samotný žalobca uplatnený nárok označuje ako uplatnenie náhrady škody, ktorú treba vnímať v širšom zmysle slova, keď aj citované pasáže z odôvodnenia rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 666/2016 (na ktoré žalobca sám poukazuje) jednoznačne hovoria o škode: „Podľa predmetného uznesenia pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálne možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej úniovej regulácie. Ústavný súd SR konštatoval nevyhnutnosť eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví podľa zákona o povinnom

zmluvnom poistení.“ Tento výklad absolútne určuje, že nemajetková ujma voči poisťovni je škodou na účely Zákona o PZP, a tak sa k nej ako ku škode musí pristupovať a musia sa použiť všetky zákonné ustanovenia upravujúce náhradu škody vrátane premlčania. Nie je akceptovateľné na jednej strane tvrdiť, že nemajetková ujma je škodou (aby sa dosiahla pasívna vecná legitímácia poisťovateľov) a na strane druhej tvrdiť, že sa premlčuje v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe (pretože teraz je to výlučne nemajetková ujma). Tento záver je právne neudržateľný. Veď aj samotný nárok sa voči osobe pôvodcovi zásahu uplatňuje cez ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 13 a nasl.) avšak voči poisťovateľovi cez ustanovenia Zákona o PZP (§ 4 ods. 2). V prospech tejto argumentácie je i fakt, že pôvodca zásahu a poisťovateľ nie sú solidárnymi povinnými, a nikdy nemôžu byť súdom zaviazaní na spoločné a nerozdielne plnenie.

2.3 Vo vzťahu k výške žalovanej sumy žalovaná argumentovala, že aj napriek situácii, kedy legislatíva výšku náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných obete dopravnej nehody explicitne nerieši ani nelimituje a ponecháva ju výlučne na voľnej úvahe všeobecných súdov, je potrebné skúmať kritéria, od ktorých sa následne samotná výška nemajetkovej ujmy má odvíjať. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určuje súd, ale s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súdna prax prijala zásadné kritéria, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Tieto kritéria sa rozdeľujú na kritéria na strane žalobcu, kedy ide najmä o 1/ intenzitu vzťahu žalobcu so zomrelými; 2/ vek zomrelých a pozostalých, ako aj existenčná závislosť na nebohých; 3/ morálne zadosťučinenie, a na strane pôvodcu zásahu, vodiča, kedy je potrebné zohľadniť najmä postoj vodiča (ľútosť, náhradu škody, ospravedlnenie); dopad udalosti do sféry pôvodcu; majetkové pomery pôvodcu. Uvedenými kritériami sa musí súd pre prijatie správneho a právne udržateľného rozsudku zaoberať. Ďalej žalovaná podrobnejšie a vo všeobecnej rovine rozviedla uvedené kritériá. Záverom vyjadrenia vo všeobecnej rovine spochybnila aj príčinnú súvislosť medzi dopravnou nehodou a úmrtím matky žalobcu.

3.1 Na vyjadrenie žalovanej k žalobe reagoval žalobca replikou z 28.12.2022. V nej uviedol, že všetky tvrdenia a argumentáciu žalovanej ohľadom toho, že jeho nárok je nepreukázaný a premlčaný odmieta. Odmieta aj tvrdenia žalovanej ohľadom pojmu škoda a nemajetková ujma, ako aj tvrdenia žalovanej o uplatnení neprimeranej výšky nemajetkovej ujmy.

3.2 Ďalej v replike pokračuje, že pre zistenie úplného skutkového stavu veci v žalobe uviedol, že na následky tejto autonehody zomrel aj jeho otec, avšak v trojročnej premlčacej lehote si uplatnil nemajetkovú ujmu v sume 20.000 eur iba za smrť matky. Ohľadom otca sa vyjadril z toho dôvodu, lebo bol taktiež účastníkom tejto nehody a chcel preukázať aj na to, že rodičia žili spolu celý život, neboli rozvedení, žili v harmonickom partnerskom zväzku, ako rodina mali silné puto a vládlo medzi nimi porozumenie a láska. Rodičia mu boli v živote dobrým príkladom. Vzťahy v rodine mali vždy usporiadané. Žalobu podľa jeho názoru podal zrozumiteľne, a teda že sa domáha nemajetkovej ujmy za smrť matky, ktorá zomrela na následky autonehody. Aktívne legitimovaný na podanie tejto žaloby bol od okamihu smrti matky, t. j. od XX.XX.XXXX. A teda nesúhlasí s tvrdením a argumentáciou žalovanej, že premlčacia lehota sa počíta od 05.10.2019. Uvedené je v rozpore s právnou logikou a ustálenou judikatúrou, nakoľko ak by nedošlo k smrti matky, nevznikla by mi ani aktívna legitímácia na podanie tejto žaloby, ani nárok na nemajetkovú ujmu za smrť blízkej osoby v priamom rade. K právnej otázke premlčania existuje judikatúra najvyššieho súdu, ktorá jednoznačne ustálila, že premlčacia lehota na uplatnenie nemajetkovej ujmy ako aj majetkovej ujmy (škody) je v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka tri roky. (Rozsudok NS SR z 23. apríla 2020, sp. zn. 5Cdo/102/2017, Rozsudok NS SR z 27. novembra 2012, sp. zn. 2 Cdo 194/2011, publikovaný pod R 58/2014, Uznesenie NS SR z 17. februára 2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009, uznesenie NS SR zo 17. februára 2017, Rozsudok NS SR z 29. novembra 2017, sp. zn. 8 Cdo 24/2017, ale i Uznesenie ÚS Slovenskej republiky z 23. septembra 2013, sp. zn. IV. ÚS 542/2013-18, uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 146/2020 zo dňa 21. októbra 2020). Taktiež treba poukázať aj na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2022, sp. zn. 7 Cdo 252/2021 publikované v Zbierke stanovísk NS SR č. 3/2022 v ktorom sa okrem iného uvádza: „Právo na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vzniknutej usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode motorovým vozidlom je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.“ „Premlčacia doba na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poistnej udalosti (§ 104 Občianskeho zákonníka.“

3.3 Odmieťa tvrdenia, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním a následkom. Z Rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. XX/XX/XXXX v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 3To/19/2021 je zrejmé, že vodič auta - B. O. P., G. M.. EČV:l., ktorý spôsobil autonehodu bol právoplatne uznaným za vinného, nakoľko inému spôsobil smrť. Týmito rozhodnutiami je súd viazaný. Ak by neexistovala príčinná súvislosť medzi autonehodou a smrťou jeho matky H. B., vodič auta, ktorý dopravnú nehodu spôsobil, by nebol nikdy odsúdený za jej usmrtenie.

3.4 Vo vzťahu k obrane žalovanej, že žalobca si zamieňa pojmy škoda a nemajetková ujma, uviedol, že v tejto súvislosti treba poukázať aj na to, že škodou z PZP sa rozumie aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch pre príbuzných v priamom rade, ktorý si uplatňujú tento nárok z titulu smrti blízkej osoby. V tomto smere je súdna prax ustálená a jednotná.

3.5 Ohľadom výšky uplatneného nároku uviedol, že matka bola jeho priamym predkom. Po jej smrti stratil posledného priameho predka. S matkou mal dobrý vzťah, matku pravidelne navštevoval, pomáhal jej. Po autonehode matke zabezpečil nadštandardnú izbu v nemocnici. Následne po jej smrti zabezpečil všetko ohľadom pohrebu, všetky náklady hradil sám so svojich prostriedkov. Aj to je znakom toho, že sa o matku staral ako vedel až do poslednej chvíle. Jeho vzťah môže dosvedčiť jeho manželka a dcéra. Obe s ním pravidelne chodili na návštevy matky. Strata matky bola pre neho tragická, neočakávaná a trvalá. Nikto si nepraje, aby mu rodič zahynul pod kolesami auta. Každý si praje, aby jeho rodič na dôchodku zomrel v pokoji domova, v kruhu svojich najbližších. Strata matky ho citovo zasiahla, jeho smútok sa zmiernil časom, avšak pretrváva až do dnes. Žiadna morálna satisfakcia nemôže zhojiť jeho citové utrpenie, finančná satisfakcia môže len do určitej miery zmierniť toto utrpenie, nakoľko ľudský život je nevyčísliteľný a peniazmi nenahraditeľný. Výška nemajetkovej ujmy nie je ustálená ani súdnou praxou, nakoľko každý prípad je jedinečný, neopakovateľný a individuálny. V tejto súvislosti poukazuje na Uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/204/2018, v ktorom sa okrem iného uvádza, že nie je možné dovolacím súdom ustáliť primeranosť konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy, vzhľadom na jedinečnosť toho ktorého prípadu. Je teda na súde, aby po vykonanom dokazovaní ustálil výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch.

4.1 Na repliku žalobcu reagovala žalovaná duplikou zo dňa 18.01.2023. V nej v rámci doplnenia argumentácie uviedla, že na priebehu dopravnej nehody a jej následkoch sa podieľala aj nebohá svojim konaním. Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 3To/19/2021 zo dňa 27.05.2021 vyplýva, že spôsob jazdy vodiča vozidla nemožno vyhodnotiť ako agresívny a bezohľadný. Vodič v trestnom konaní uviedol aj to, že chodcov si na prechode nevšimol, pretože mali tmavé oblečenie, na ktorom absentovali reflexné prvky dôležité pre prípady zníženej viditeľnosti. Ak teda nebohá vstúpila na prechod pre chodcov v čase, kedy vodič už nebol schopný zastaviť vozidlo a ani nebola riadne viditeľná, možno konštatovať, že nebohá sa k vzniku dopravnej nehody svojim konaním pričínala. Preto považuje za potrebné skúmať mieru spoluzavinenia nebohej na dopravnej nehode, pričom navrhuje, aby bol do konania pripojený spis z trestného konania sp.zn. XX/XX/XXXX, ktorý obsahuje aj znalecký posudok vypracovaný k objasneniu technickej príčiny dopravnej nehody. Z predmetného uznesenia ďalej vyplýva aj to, že vodič sa v trestnom konaní ospravedlnil a úprimne prejavil ľútosť nad svojim skutkom. Tvrdenia, podľa ktorých zamestnávateľ vodiča - škodcu, nepodnikol žiadne kroky smerujúce k morálnej satisfakcii, považuje za neopodstatnené, nakoľko tento subjekt do práv žalobcu žiadnym spôsobom nezasiahol. V konaní nie je žalovaný vodič, čo považuje za nerešpektovanie inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá smeruje na zmiernenie zásahu tretej osoby. Žalobca diskvalifikoval možnosť uplatnenia iných foriem zadosťučinenia - prejednanie veci/ospravedlnenie sa. Je nesporné, že súd prihliada aj na to, či pozostalí neboli morálne uspokojení v podobe odsúdenia páchatel'a za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia. V zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka finančná náhrada je až posledným spôsobom náhrady v prípadoch, ak nepostačuje morálne zadosťučinenie, ktorým je najmä ospravedlnenie sa alebo samotné prejednanie veci a odsúdenie osoby, ktorá zásah spôsobila. Súdy jednoznačne považujú aj odsúdenie pôvodcu zásahu za formu satisfakcie, ktorá sa musí prejsť na priznanej nemajetkovej ujme, resp. jej nepriznaní ako doplnku poskytnutej satisfakcie (napr. Rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 25Co/441/2016 zo dňa 28.06.2017). Pri nemajetkovej ujme je rozhodné dať možnosť tomu kto zasiahol do práva, aby prejavil ľútosť a ospravedlnil sa, čo v konečnom dôsledku môže mať dopad aj na samotnú výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Poslaním inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy nie je získanie majetkového prospechu, ale poskytnutie zadosťučinenia rôznymi formami; náhrada v peniazoch je na mieste, pokiaľ nepostačuje ospravedlnenie, resp. iné primárne formy zadosťučinenia. Náhrada v peniazoch tvorí aj historicky len nadstavbu morálneho zadosťučinenia a v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho komu sa do práv zasiahlo.

4.2 Ďalej žalovaná v replike pokračuje tým, že pre priznanie samotnej nemajetkovej ujmy sú rozhodujúce pomery pôvodcu zásahu - vinníka dopravnej nehody, ako osoby, ktorá do práv žalobcu zasiahla a "pretrhla" vzťah medzi žalobcom a zomrelým. Preto je potrebné skúmať jeho osobu a najmä jeho majetkové pomery a nie pomery žalovaného v postavení poisťovateľa. V tomto duchu sa nesie i stabilná judikatúra, ktorá prijala závery, že majetkové pomery pôvodcu zásahu je potrebné zohľadniť nie z pohľadu výšky priznanej satisfakcie, ale z pohľadu možnosti reálneho uspokojenia priznaných nárokov. Prípadná priznaná náhrada na nemajetkovú ujmu pre žalobcu nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a nemôže byť likvidačná pre pôvodcu zásahu. Nie sú rozhodujúce pomery poisťovateľa, pretože ten nijako do práv žalobcu nezasiahol a zákon mu nedáva legislatívne možnosti zmiernenia následkov smrti poškodeného ospravedlnením sa, prejednaním veci a pod. S poukazom na uvedené navrhuje žalovaná výsluch vodiča k otázkam dopadu udalosti do jeho psychickej sféry a k jeho majetkovým pomerom.

5.1 Na následné prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal právnych zástupcov sporových strán, ktorí sa na pojednávanie dostavili. Dostavil sa aj samotný žalobca.

5.2 Právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní uviedla, že žalobca v celom rozsahu zotrúva na podanej žalobe. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka žalobcu viedla aktívny život, bola sebestačná a jej zdravotný stav bol primeraný jej veku. V deň autonehody žalobca oslavoval meniny svojej manželky a dcéry, očakával spoločnú oslavu so svojimi rodičmi a nič nenasvedčovalo tomu, že by mal prísť takto predčasne o svojich rodičov. Zármatok, smútok a šok z ich straty bol preto intenzívnejší. Žalobca má za to, že morálna satisfakcia vo forme nejakého ospravedlnenia a podobne, nie je dostatočná.

5.3 Právny zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že žalovaná zotrúva na všetkých svojich písomných vyjadreniach a navrhuje žalobu zamietnuť v celom rozsahu, z dôvodov uvádzaných vo svojich vyjadreniach. Z výsluchu žalobcu je zrejmé, že tento nestojí o žiadne ospravedlnenie zo strany vinníka, a preto v podstate odíha možnosť morálnej satisfakcie zo strany vinníka, čo pre žalovanú stranu nemôže byť na ujmu.

5.4 Žalobca vypovedal na pojednávaní tak, že čo sa týka času, kedy došlo k nehode, tak na mieste nehody nebol. Volala mu suseda rodičov, čo sa stalo. Ihneď išiel na úrazovú chirurgiu, kde rodičov hospitalizovali. Jeho dcéra aj manželka sa volajú A. a dňa XX.XX. oslavovali meniny. Na druhý deň ako vždy očakávali, že prídu na oslavu ich menín aj jeho rodičia. Otec bol prevezený do Martinskej nemocnice, kde ho navštevoval skoro každý druhý deň. Mama bola v nemocnici v Trenčíne, kde ju navštevoval skoro každý deň. Po nehode mu kamaráti povedali, že kto zaviniel nehodu, nikdy však vinníka nehody nevidel a nechce sa s ním v podstate ani stretnúť, nakoľko mu usmrtil rodičov. Aj na pojednávaní vo veci jeho obžaloby nechodieval, lebo si to nechcel všetko oživovať v mysli. Uvedomuje si však, že aj vinník tejto nehody, to mal ťažké. S rodičmi vyrastal od svojho narodenia, býval u nich v F. do svojich 18 rokov, aj so svojim bratom, ten pred 15 rokmi zomrel na rakovinu a ostal z ich rodiny len on a rodičia. Mal s nimi dobrý vzťah, navštevoval ich niekoľkokrát do týždňa, keď niečo potrebovali napríklad opraviť, kúpiť, porať, vždy im pomohol. Rodičia mali pozemky, aj záhradu, kam chodieval pomáhať. Otec bol rybár, postavili si svojpomocne chatku pri vode v C., tam chodievali skoro každý víkend od mája do októbra v roku. Občas k nim prišla aj mama. Strata oboch rodičov bola pre neho veľká. V rámci hospitalizácie matky pre ňu vybavil aj nadštandardnú izbu. V čase ich úmrtia, aj nehody bol riadne zamestnaný. Pracoval v T. ako manažér vo výrobe. Počas cesty naspäť domov sa zastavil v Trenčíne a tak isto aj približne 4x v Martine za otcom. Počas ich života, ich navštevovali aj jeho dve dcéry, staršia, ktorá je už vydatá, 3x – 4x do roka, mladšia skoro každý druhý týždeň. U nich bolo vždy čo robiť, najmä na záhrade a aj v dome. Prerobili im skoro celý dom, robili sa stropy, podlahy, kúpeľne. Otec mal v čase úmrtia 79 rokov a mama 81 rokov. Zdravotné problémy nemali. Ich zdravotný stav zodpovedal ich veku. Obaja boli chodiaci. Otec šoféroval, aj v čase nehody boli autom v kostole. Obaja boli aktívni, vitálni, primerane k ich veku. Mama pracovala aj v záhradke, umývala okná, varila, piekla, starala sa o domácnosť. Čo sa týka ich návštev, tak ich navštevovali on, manželka a dcéry, skoro každý víkend. On osobne sám chodil aj počas týždňa. Mama s nimi na ryby nechodievala, len výnimočne. Víkendy trávil na chatke pri vode. Čo sa týka trestu, ktorý bol uložený pánovi P., ktorý ich autom zrazil, tento nepovažuje vonkoncom za spravodlivý. Dva roky ako trest za život dvoch ľudí, sa mu javí nízky. Ak by bol aspoň vo výkone trestu, možno by to bolo spravodlivejšie. Nič s tým však neurobí, ani nechce urobiť. Odsúdený sa mu osobitne neospravedlnil a on osobne ho nechce stretnúť, vzhľadom na tieto

okolnosti. Rodičia dlhy nemali. Dom, v ktorom bývali, vlastnil už počas ich života. V rámci pozostalosti zdedil pozemky. Za spravodlivé odškodnenie jeho nemajetkovej ujmy považuje aspoň sumu 10.000 eur.

6.1 Po vykonanom dokazovaní, ktoré spočívalo vo výsluchu žalobcu, oboznámení sa s listinnými dôkazmi a to: č. I. 4 rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. XX/XX/XXXX, č. I. 6 uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/19/2021, č. I. 11 oznámenie o poistnom plnení, č. I. 12 vyrozumenie a stanovisko k náhrade na nemajetkovú ujmu, a na základe nesporných skutkových okolností, súd zistil tento, pre rozhodnutie o žalobe podstatný skutkový stav:

6.2 Žalobca je synom zomrelej H. B., narodenej dňa XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, na následky zranení, ktoré utrpela dňa XX.XX.XXXX v čase o XX.XX hod., po tom, čo O. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., E. L. XXX/X, viedol osobné motorové vozidlo zn. G. M. s EČ: I. po ceste II/507 v obci F. v smere od N. K. kde pri miestnom kostole zrazil poškodených manželov L. B. a H. B., ktorí prechádzali cez priechod pre chodcov, v dôsledku čoho pri dopravnej nehode utrpel L. B. zmliaždenie mozgu a vnútrolebečné krvácania so zlomeninami klenby, spodiny lebečnej a tvárových kostí na následky týchto zranení dňa XX.XX.XXXX v nemocnici zomrel, poškodená H. B. utrpela pri kolízii s vozidlom tržnú ranu v oblasti očnénice vpravo, otras mozgu, zakrvácanie do podhrudničnej dutiny vpravo veľké, zlomeninu krížovej kosti vpravo, poranenie interkostálnej artérie pre Th10 aTh11 vpravo, zlomeninu priečneho výbežku V. bedrového stavca vpravo a odreniny v oblasti oboch kolien na následky týchto zranení poškodená dňa XX.XX.XXXX zomrela a vodič svojim konaním porušil ustanovenie § 4 odsek 1 písmeno f) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov tým, že nedal prednosť chodcom, ktorí prechádzali cez priechod pre chodcov. Za tento skutok bol vodič O. P. odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. XX/XX/XXXX zo dňa 21.01.2021 na trest odňatia slobody vo výmere dva roky, pričom výkon tohto trestu mu bol podmienene odložený so skúšobnou dobou v trvaní dvoch rokov a zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní päť rokov. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.05.2021. V čase úmrtia mala matka žalobcu vek 81 rokov.

6.3 Predmetné osobné motorové vozidlo zn. G. M. s EČ: I. bolo poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla u žalovanej ako poisťovateľa. Titulom poistného plnenia žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 2.279,09 eur ako náhradu pohrebných nákladov, ktoré žalobca vynaložil na pohreb svojej matky. Listom zo dňa 04.03.2022 žalovaná oznámila právnej zástupkyňi žalobcu, že uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy mu nevyplatí a odporučila žalobcovi iniciovať súdne konanie.

6.4 Žalobca mal so svojou matkou dobrý vzťah. Počas jej hospitalizácie v nemocnici v Trenčíne po nehode ju navštevoval skoro každý deň. V rámci hospitalizácie matky pre ňu vybavil aj nadštandardnú izbu. Jeho matka žila so svojim manželom, otcom žalobcu, ktorý zomrel na následky rovnakej nehody. S rodičmi vyrastal od svojho narodenia, býval u nich v F. do svojich 18 rokov, aj so svojim bratom, ktorý zomrel pred 15 rokmi na rakovinu. Počas ich života v F. ich navštevoval niekoľkokrát do týždňa. Keď niečo potrebovali vždy im pomohol. Navštevovali ich aj jeho dve dcéry, staršia, ktorá je už vydatá, 3x – 4x do roka, mladšia skoro každý druhý týždeň. V čase ich úmrtia bol žalobca riadne zamestnaný v T. ako manažér vo výrobe. Rodičia žalobcu zdravotné problémy nemali, ich zdravotný stav zodpovedal ich veku. Obaja boli chodiaci. Otec šoféroval, obaja boli aktívni, vitálni, primerane k ich veku. Matka žalobcu pracovala aj v záhradke, umývala okná, varila, piekla, starala sa o domácnosť. Vodič, ktorý zapríčinil predmetnú dopravnú nehodu sa žalobcovi osobitne neospravedlnil.

7.1 Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

7.2 Podľa § 13 ods.1 až ods.3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

7.3 Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

7.4 Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

7.5 Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

7.6 Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ďalej aj ako zákon o PZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

7.7 Podľa § 15 zákona o PZP, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

7.8 Podľa § 100 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

7.9 Podľa § 104 Občianskeho zákonníka pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poisťnej udalosti.

8.1 Zhrnúc obsah žaloby je zrejmé, že žalobca sa v tomto spore domáha ochrany svojej osobnosti, a to pred neoprávneným zásahom do jeho práva na rodinný život a práva na rešpektovania jeho súkromia v dôsledku úmrtia jeho matky. Za tento neoprávnený zásah žiada náhradu nemajetkovej ujmy, pričom zásah do jeho osobnostných práv mal byť uskutočnený tým, že osoba, poistená u žalovanej, porušila dôležitú právnu povinnosť podľa § 4 odsek 1 písmeno f) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tým, že nedala prednosť chodcom, ktorí prechádzali cez priechod pre chodcov, čím svojim konaním usmrtila matku žalobcu. Za tento skutok, resp. za spáchanie trestného činu, bola táto poistená osoba (teda vodič motorového vozidla O. P.) právoplatne odsúdená.

8.2 Argumentácia žalovanej, že zo žaloby nie sú zrejmé základné uplatnené nároky, nie je možné identifikovať, či si žalobca uplatňuje náhradu škody alebo náhradu nemajetkovej ujmy, je úplne nedôvodná. Zo znenia žaloby je pre súd zrejmé, čoho sa žalobca domáha a na základe akých skutočností.

8.3 Vo všeobecnosti každá fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, medzi inými aj na ochranu pred neoprávneným zásahom do jej práva na súkromie, ktoré zahŕňa aj právo na nerušený rodinný život. Toto právo je nescudziteľné a neprevoditeľné. Ide o absolútne právo, ktoré pôsobí proti každému a naopak, každý musí toto právo rešpektovať. Obsahom tohto práva je zákaz akéhokoľvek neoprávneného zásahu, ktorý by bol spôsobilý vyvolať porušenie alebo ohrozenie tohto práva. Ak takýto prípad nastane a trvá, je fyzická osoba oprávnená domáhať sa na súde, aby sa upustilo od tohto zásahu. Ak už zásah netrvá, má právo domáhať sa, aby sa odstránili následky tohto zásahu, a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie alebo v odôvodnených prípadoch aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ochranu osobnosti zakotvujú jednak viaceré zákony, ale aj právne predpisy vyššej právnej sily, ako napríklad Ústava Slovenskej republiky, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd. Právo na súkromie, ako jedno z nich, patrí k významným právnym, ale nielen právnym hodnotám. Má vplyv na plnohodnotný život fyzickej osoby. Táto hodnota je nehmotná a z jej podstaty (okrem iného aj z vysokej miery subjektivity) vyplýva, že je objektívne ťažko vyčísliteľná. Mnohokrát je súkromie fyzickej osoby vzácnejšie ako jej hmotné zabezpečenie. K chápaniu pojmu právo na súkromie, ako všeobecnému právnemu pojmu, súd poukazuje napríklad na nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 1586/09, v ktorom uvedený ústavný súd bližšie definoval čo je

potrebné rozumieť právom na rešpektovanie súkromia. Toto právo v sebe zahŕňa garanciu sebaurčenia v zmysle rozhodovania o sebe samom, vrátane usporiadania vlastného života (aktívna zložka osobného sebaurčenia), a takisto vnútornú potrebu sociálneho kontaktu a sociálneho začlenenia, ako imanentnej súčasti ľudskosti (pasívna zložka osobného sebaurčenia). Ústavný súd Slovenskej republiky sa v Náleze z 4. decembra 2007 sp. zn. I. ÚS 12/01 vyslovil, že v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva treba konštatovať, že rešpektovanie súkromnej sféry života musí zahŕňať aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s inými ľudskými bytosťami, pričom súčasťou práva na súkromie je tiež rodinný život zahrňujúci i vzťahy medzi blízkymi príbuznými. Vo vzájomnej spojitosti tak predmetné práva a princípy garantujú istú "vnútornú sféru", v ktorej môže jednotlivec žiť podľa vlastných predstáv a vylúčiť z nej "vonkajší svet", a sféru, v ktorej sa môže jednotlivec slobodne rozvíjať, realizovať svoju osobnosť a vstupovať do vzťahov, ako aj rozvíjať vzťahy s inými osobami. Právo na súkromie a na ochranu súkromného života v spojení s princípom slobody, tak v tom najzákladnejšom vymedzení, opierajúc sa aj o základné právo na ľudskú dôstojnosť, garantuje jednotlivcovi možnosť autonómneho sebaurčenia.

8.4 Ďalej platí, že ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 11 Občianskeho zákonníka uvádza spôsoby, ktoré môže zvoliť zasiahnutá fyzická osoba pri ochrane svojich práv. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka má ten, do osobnostných práv ktorého bolo zasiahnuté, právo domáhať sa primeraného zadosťučinenia. Primeranosť znamená, že zadosťučinenie má zodpovedať podstate zásahu, zasiahnutej osobnostnej sfére a tiež okolnostiam a dôsledkom zásahu. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce takéto zadosťučinenie najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nemajetkovou ujmov v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je ujma v nemajetkovej sfére fyzickej osoby, ktorá sa bezprostredne nepremiata do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je dosiahnuť vyváženosť medzi ujmov na hodnotách ľudskej dôstojnosti a jej konkrétnym finančným vyjadrením. Cieľom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnnejšiu občianskoprávnou ochranu osobnosti fyzickej osoby. Na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom neustanovuje Občiansky zákonník žiadne medze. Pre jej určenie však zákon zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Druhé kritérium je stanovené zámerne veľmi všeobecne, aby bolo možné pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia v rámci voľnej úvahy súdu a v súlade s princípom spravodlivosti pružne prihliadnuť na najrôznejšie okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Maximálna výška peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať, je v zásade ohraničená výškou žalobcom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu. Zodpovednosť za zásah do osobnostných práv je objektívnou zodpovednosťou. Neprihliada sa na zavinenie. Ak bol neoprávnený zásah spôsobený niekým iným, kto bol použitý právnickou osobou k realizácii činnosti právnickej osoby, pričíta sa zodpovednosť za tento zásah právnickej osobe. Uvedené vyplýva z pomerne ustálenej judikatúry všeobecných súdov a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

8.5 Ako je uvedené vyššie, pre vznik práva domáhať sa ochrany osobnosti voči komukoľvek, je nevyhnutný zásah, pričom tento zásah musí byť neoprávnený, teda protiprávny. Súd sa preto v prvom rade zaoberal tým, či došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv na strane žalobcu.

8.6 Predovšetkým je potrebné uviesť, že súd je v zmysle § 193 Civilného sporového poriadku viazaný právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 3T/40/2020 zo dňa 21.01.2021, ktorým bolo ustálené, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Konanie osoby poistenej u žalovanej pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, bolo právoplatným rozsudkom súdu vyhodnotené ako nedbanlivostný trestný čin, v dôsledku čoho súd konštatuje, že k uvedenému neoprávnenému zásahu na strane žalobcu došlo. Pritom zásah do práva žalobcu na súkromie, resp. na nerušený rodinný život s jeho matkou, je do budúca absolútny, pretože v dôsledku spáchaného dopravného trestného činu, matka žalobcu zomrela.

8.7 Čo sa týka argumentácie žalovanej ohľadne spoluzavinenia matky žalobcu na dopravnej nehode, súd poukazuje na skutočnosť, že k usmrteniu matky žalobcu došlo na osvetlenom prechode pre chodcov pri miestnom kostole v obci, pričom vinník dopravnej nehody zrazil nie jedného, ale dvoch ľudí, oboch rodičov žalobcu. Súdu preto nie je zrejmá racionalita úvahy žalovanej v tomto smere. Táto argumentácia je všeobecná a hraničí s cynickosťou v prístupe žalovanej, v snahe predísť plneniu z jej

strany. V tejto súvislosti súd uvádza, že právny zástupca žalovanej na vykonanom pojednávaní uviedol, že nežiada oboznámiť žiadnu časť pripojeného spisu tunajšieho súdu XX/XX/XXXX, ktorá by potenciálne (vysoko teoreticky) mohla preukazovať spoluzavinenie poškodenej na jej úmrtí. Súd z vlastnej iniciatívy nevyhľadáva dôkazy a nenahrádza povinnosť tvrdenia sporovej strany. Záverom tejto časti odôvodnenia súd poukazuje na súdnu prax, v zmysle ktorej v súlade s ustanovením § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka na to, aby oprávnená osoba mala právo domáhať sa ochrany osobnosti, sa vyžaduje a zároveň stačí, aby išlo o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť, bez ohľadu na zavinenie. Správanie samej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a podľa okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. 1Cdo/77/2009).

8.8 Vzhľadom na časť procesnej obrany žalovanej súd súd stručne poukazuje na už ustálenú súdnu prax, podľa ktorej je daná pasívna vecná legitímácia poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody. Po dlhšom období neustálenej rozhodovacej praxe v tejto otázke bolo napokon občianskoprávnym kolégium Najvyššieho súdu SR prijaté na zverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk práve rozhodnutie 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.7.2017 a bolo v nej zverejnené pod R 61/2018 (v tomto smere súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/55/2020 z 29.07.2021) či novšie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2022, sp. zn. 7 Cdo 252/2021 zverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk práve rozhodnutie pod R 3/2022. Súd nepochybuje, že o tejto skutočnosti musí byť žalovaná ako poisťovateľ, ktorý bežne čelí obdobným žalobám, dôkladne oboznámená.

8.9 Záverom tejto časti odôvodnenia súd dopĺňa, že pre účely zákona o PZP bolo potrebné pojem škoda vykladať eurokonformne, teda extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy, z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Účelom poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Gramatický výklad pojmu škoda, nezahŕňajúci aj náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých, by fakticky znamenal významné majetkové riziko osôb prevádzkujúcich motorové vozidlá. Rovnako tak opačne aj riziko pozostalých po obeti dopravnej nehody, v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá (teda vymožitelná).

8.10 Argumentácia žalovanej, že žalobca žaluje iba poisťovateľa, je takisto úplne nedôvodná. Podľa citovaného § 15 zákona o PZP je poškodený oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, teda proti žalovanej. Aj z dlhodobo ustálenej súdnej praxe je zjavné, že poškodený môže žalovať iba poisťovateľa a nie je nevyhnutné žalovať aj poisteného, teda osobu priamo zodpovednú za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Ich právna zodpovednosť, resp. povinnosť na náhradu je oddelená a samostatná.

8.11 Vzhľadom na vyššie uvedené je podľa názoru súdu žaloba, čo do jej základu, dôvodná. Otázkou je následne to, či požadovaná výška nemajetkovej ujmy je uplatnená dôvodne, či táto pohľadávka nie je premlčaná a aká je jej primeraná (spravodlivá) výška.

9. K dôvodnosti uplatneného práva na náhradu nemajetkovej ujmy a jeho premlčaniu:

9.1 Podľa § 13 ods.3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady nemajetkovej ujmy určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

9.2 Ako vyplýva z vyššie uvedeného odôvodnenia tohto rozsudku, v dôsledku neoprávneného zásahu osoby poistenej u žalovanej, prišla o život matka žalobcu. Tým bolo podľa názoru súdu zasiahnuté do jeho práva na súkromie, resp. práva na nerušený rodinný život. Preto súd konštatuje, že žalobca je oprávnený požadovať od žalovanej aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je sekundárnou (teda následnou) formou satisfakcie pred neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv. Podľa názoru súdu by morálne (nepeňažné) zadostučinenie nebolo s prihliadnutím na následky zásahu dostatočné. Záver o primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípadoch, kedy dôjde

k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov v dôsledku náhlej straty jedného člena ich rodiny, je aprobovaný v judikatúre všeobecných súdov SR.

9.3 V tejto otázke sa opakovanie vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, napr. v rozsudku zo 17. februára 2011 sp.zn. 5Cdo/265/2009 kde uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostala osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou“. Na inom mieste odôvodnenia tohto rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že „zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti“. Vyššie uvedené rozhodnutia potvrdzujú, že v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa uplatňuje ako stabilný názor, že súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami, a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

9.4 Z argumentácie žalovanej, resp. z jej procesnej obrany vyplýva snaha vyhnúť sa poskytnutiu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, apelujúc na to, že žalobca nestojí o žiadne ospravedlnenie zo strany vinníka, a preto v podstate odňal možnosť morálnej satisfakcie zo strany vinníka, čo pre žalovanú stranu nemôže byť na ujmu. Podľa názoru súdu je primárnym zmyslom právnej existencie žalovanej (poistovne) poskytovať peňažné plnenia (poistné plnenia vrátane náhrady nemajetkovej ujmy), a nie čakať na ospravedlnenia vinníkov dopravných nehôd, a takýmto spôsobom sa zbavovať povinnosti poskytovať poistné plnenie. Sekundárnym zmyslom existencie žalovanej ako obchodnej spoločnosti je vytváranie zisku z poistenia zodpovednosti za škodu. Teda žalovaná produkuje z poistenia zisk. Uvedená procesná obrana žalovanej tak vyznieva účelovo, v snahe neposkytovať peňažnú satisfakciu poškodeným a tým maximalizovať zisk zo svojej obchodnej činnosti. Ospravedlnenie a prejav ľútosti páchatel'a prečinu usmrtenia v trestnom konaní objektívne nemôže znižovať nemajetkovú ujmu na strane pozostalého poškodeného tohto prečinu, teda žalobcu. Pre súd je presvedčivý a pochopiteľný postoj žalobcu, vyplývajúci z jeho výpovede, že on osobne nechce vinníka nehody stretnúť, a že jeho ospravedlnenie je nedostatočné. Takisto vypovedal, že podmienené odsúdenie vinníka predmetnej dopravnej nehody (kedy zomreli dvaja ľudia, obaja jeho rodičia) sa mu javí nízkym. Jeho postoj je po ľudskej stránke pochopiteľný a pre súd plne akceptovateľný.

9.5 Takisto skúmanie dopadu udalosti na psychickú sféru vinníka nehody, ako to navrhovala žalovaná, je úplne irelevantné. Či už negatívny dopad na jeho psychiku alebo neutrálny, nemôže žiadnym spôsobom ovplyvňovať nemajetkovú ujmu na strane žalobcu a jeho prežívanie tejto ujmy. Kľúčovým je práve dopad na psychiku žalobcu ako poškodeného a nie vinníka dopravnej nehody, ktorý vznik ujmy spôsobil svojim zavineným konaním.

9.6 Vo vzťahu k žalovanou vnesenej námietke premlčania súd uvádza, že uplatnené právo žalobcu nie je premlčané. Začiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu, je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Keďže k zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo smrťou jeho matky dňa XX.XX.XXXX a s prihladnutím na § 104 Občianskeho zákonníka (keďže nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života zavinením dopravnej nehody je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona o PZP a pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.) dňom 14.11.2020 začala plynúť trojročná všeobecná premlčacia doba, ktorá doposiaľ ešte neuplynula. Žaloba teda bola podaná v rámci plynutia premlčacej doby. Všeobecná trojročná premlčacia doba sa uplatní v zmysle § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. aj voči poisťovateľovi. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP je potrebné totiž vykladať tak, že poistenie zodpovednosti

v zmysle tohto zákona kryje aj nároky pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu im spôsobenej nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a títo pozostali môžu svoje nároky uplatniť priamo proti poisťovateľovi, a to rovnako ako všetky ostatné nároky na náhradu škody.

9.7 Na podporu vyššie uvedeného záveru súd poukazuje napríklad na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/23/2022 z 27.04.2023 alebo na už vyššie uvádzané uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 252/2021 z 31.03.2022, zverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk práve rozhodnutie pod R 3/2022.

9.8 Pre úplnosť súd dodáva, že na plynutie premlčacej doby v danom prípade majú vplyv aj ustanovenia § 1 a 8 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v zmysle ktorých došlo k neplynutiu premlčacej doby v obdobiach od 27.03.2020 do 30.04.2020 a od 19.01.2021 do 28.02.2021, teda počas celkovo 75 dní. O túto dobu sa plynutie premlčacej doby predlžuje.

10. K výške priznanej náhrady za nemajetkovú ujmu:

10.1 Ako je uvedené vyššie, výšku náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods.3 Občianskeho zákonníka určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Určenie výšky peňažnej náhrady je však nakoniec výsledkom voľnej úvahy súdu. Súd teda prihliadol na obe rozhodujúce okolnosti. Zároveň by určenie jej výšky malo zodpovedať požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie sa, a zároveň by mal byť dosiahnutý účel kompenzácie, aby sa poškodení mohli naďalej klasifikovať ako obeť porušenia Dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane nesmie pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy takisto musí zodpovedať všeobecnej predstave o (materiálnej, nie formálnej) spravodlivosti. Judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu (keďže nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčíslieť). V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch súd, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, aj to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol. Pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch.

10.2 Závažnosť vzniknutej ujmy je v prejednávacom prípade charakterizovaná tým, že žalobca prišiel v dôsledku predmetného neoprávneného zásahu o svoju matku vo veku 81 rokov. Samotný žalobca je aktuálne vo veku 59 rokov, v čase úmrtia jeho matky mal vek 55 rokov. Zomrelá bola zdravá, vitálna a samostatná, jej aktivity zodpovedali primerane jej veku. Ide nepochybne o ujmu, avšak nie tak závažnú, ako v prípade osôb nižšieho veku. Matka žalobcu bola v čase jej úmrtia už v postproduktívnom a vyššom veku, s ktorým sú objektívne spojené aj zdravotné problémy, ktoré bolo možné očakávať. Blížila sa k etape života, kedy je človek skôr na pomoc blízkych odkázaný a nie opačne a už nedokáže byť tak nápomocný ako v nižšom veku. Je potrebné takisto doplniť, že žalobca so zomrelou matkou mal plnohodnotný a vrúcny vzťah, bez negatívnych zistení. Rolu syna si žalobca zastával bez negatívnych zistení.

10.3 Okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo sú charakterizované tým, že v danom prípade išlo o spôsobenie smrti pri nedbanlivostnej dopravnej nehode, bez zavinenia matky žalobcu ako chodkyne na osvetlenom prechode pre chodcov v obci pri miestnom kostole. Vinník dopravnej nehody bol za spáchanie prečinu usmrtenia odsúdený a bol mu riadne uložený trest, resp. tresty. V priebehu trestného konania prejavil nad svojim konaním ľútosť a išlo o tzv. prvopáchatela, dovtedy netrestaného odsúdeného.

10.4 V prípade žalobcu je podľa názoru súdu, na základe vyššie uvedených dôvodov, primeraná výška nemajetkovej ujmy v sume 8.000 eur.

10.5 Súd pri ustálení výšky nemajetkovej ujmy poukazuje aj na aktuálnu judikatúru súdov v niektorých obdobných prípadoch:

10.6 Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 20C/47/2017 z 07.12.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19Co/71/2019 z 09.10.2019 bola priznaná plnoletým dcéram po ich matke, ktorá zomrela pri dopravnej nehode vo veku 54 rokov, nemajetková ujma 20.000 eur každej (v danom prípade bola zistená silnejšia citová väzba medzi pozostalými dcérami a zomrelou matku).

10.7 Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 2C/29/2018 z 28.08.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/52/2022 z 16.06.2022 bola priznaná rodičom maloletej dcéry, ktorá zomrela pri dopravnej nehode vo veku 15 rokov nemajetková ujma 20.000 eur každému.

10.8 Okresný súd Prievidza rozsudkom sp.zn. 8C/10/2020 z 01.07.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/64/2021 priznal nemajetkovú umu rodičom po 20.000 eur každému, maloletým deťom každému po 40.000 eur a súrodencom každému po 19.000 eur, po zomrelej dcére, matke a zároveň sestre žalobcov pri dopravnej nehode.

10.9 Okresný súd Prievidza rozsudkom sp.zn. 4C/1/2017 z 17.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19Co/63/2022 z 14.12.2022 priznal nemajetkovú umu dvom dcéram po 12.000 eur každej a 4.000 eur vnučke, po ich matke a starej matke, ktoré zomrela vo veku 64 rokov pri dopravnej nehode.

10.10 Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom sp.zn. 6C/51/2014 z 13.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/243/2015 z 22.03.2016 priznal nemajetkovú ujmu otcovi a matke po 10.000 eur a plnoletému bratovi 5.000 eur, keď sa jednalo o dopravnú nehodu s následkom smrti nepripútaného spolujazdca.

10.11 Okresný súd Zvolen v rozsudku sp.zn. 9C/248/2015 zo dňa 14.01.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 12Co/119/2019 z 28.11.2019 priznal žalobkyni za smrť jej manžela pri dopravnej nehode, s ktorým žila v manželstve 42 rokov, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 25.000 eur.

10.12 Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 6C/143/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 5Co/264/2017 bola priznaná matke plnoletej dcéry, ktorá zomrela pri dopravnej nehode nemajetková ujma 25.000 eur.

10.13 Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 17C/22/2015 z 09.12.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/176/2016 z 29.03.2017 bola priznaná matke, ktorá žila s plnoletým synom v spoločnej domácnosti nemajetková ujma 20.000 eur.

10.14 Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 5C/38/2012 z 21.02.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/183/2014 z 26.05.2015 bola rodičom priznaná nemajetková ujma vo výške 15.000 eur a bratovi 5.000 eur, pričom v tejto náhrade bolo zohľadnené už aj spoluzavinenie nebohého, ktorý vedel, že vodič požil návykové látky.

10.15 Náhrada nemajetkovej ujmy aj podľa judikatúry Ústavného súdu SR musí zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste. Súd uvádza, že do popredia sa čoraz aktuálnejšie dostáva aj dynamická strata reálnej hodnoty rovnakej sumy peňazí (inflácia peňazí), preto aj poukaz na staršie judikáty, ktoré priznávali náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné vnímať iba akési vodítko. Zotrvávanie na vtedy priznávaných výškach nemajetkovej ujmy (v rámci istého zarámčovania) by tieto náhrady fakticky „zakonzervovalo“ v minulosti. Tým by sa nesprávne nereflektovalo na vývoj životnej reality v otázke aktuálnej hodnoty peňazí.

10.16 Súd ako primeranú výšku nemajetkovej ujmy na strane žalobcu ustálil sumu 8.000 eur. Ide o náhradu súvisiacu so stratou života najbližšieho človeka, matky, ktorá zomrela síce vo vyššom veku 81 rokov, avšak bola zdravá a aktívna. Výška požadovanej a aj súdom priznanej náhrady neprekračuje

výšku náhrad, ktoré sú v súdnej praxi priznávané pri odškodňovaní pozostalých za stratu života ich blízkej osoby, resp. za neoprávnený zásah do ich rodinného života a súkromia. Požadovaná náhrada podľa názoru súdu takisto reflektuje aj reálnu kvalitu rodinného vzťahu medzi žalobcom a zosnulou matkou, kedy neboli zistené žiadne negatívne skutočnosti. Na základe vykonaného dokazovania nebolo vyvrátené tvrdenia žalobcu, že jeho mama a otec mu boli oporou, ktorých pravidelne a často navštevoval a bol s nimi v pravidelnom telefonickom kontakte, že boli dobrí a veriaci ľudia, celý život žili usporiadaný život a v obci F. mali dobrú povesť. Žalovaná v tomto smere neoznačila žiadne dôkazy za účelom preukázania opaku.

10.17 Súd sa úplne nestotožňuje sa argumentáciu žalovanej, že pre priznanie samotnej nemajetkovej ujmy sú rozhodujúce pomery pôvodcu zásahu - vinníka dopravnej nehody, a preto je potrebné skúmať jeho osobu a najmä jeho majetkové pomery a nie pomery žalovanej. Podľa žalovanej nie sú rozhodujúce pomery poisťovateľa/žalovanej, pretože tá nijako do práv žalobcu nezasiahla. Súd k tejto argumentácii uvádza, že ak by tomu tak bolo, tak by bola popretý zmysel povinného zmluvného poistenia, a to poskytnutie úplnej náhrady škody (vrátane nemajetkovej ujmy) poškodenému bez ohľadu na „bonitu“ škodcu. V opačnom prípade, by poškodený bol limitovaný v jeho odškodnení osobou škodcu a spočívalo by len na náhode, či škodca má dostatok majetku na jeho odškodnenie alebo nie. Zmyslom existencie poisťovní v rámci povinného zmluvného poistenia je poskytovanie úplnej náhrady škody za vinníkov škodových (poistných) udalostí bez ohľadu na osobu vinníka. Súd záverom tejto časti odôvodnenia uvádza, aj to, že poistné plnenia sa poskytnutú aj v prípade tzv. „nepoistených“ vozidiel, ktorých prevádzkou je spôsobená škoda. A to práve preto, aby poškodený neostal neodškodnený.

11. Čo sa týka rozsahu vykonaného dokazovania, tak v priebehu konania sporové strany (na pojednávaní) upustili od pôvodne navrhovaných dôkazov (a to návrh na vypočutie svedkýň - manželky a dcéry žalobcu, návrh na vypočutie svedka – vinníka dopravnej nehody a oboznámenie trestného spisu sp.zn. XX/XX/XXXX). Súd tak vykonal všetky dôkazy, ktoré sporové strany navrhli vykonať.

12. K náhrade trov konania:

12.1 Podľa § 255 ods. 1, ods.2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

12.2 Podľa § 262 ods. 1, ods.2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12.3. Žalobca sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy 20.000 eur, pričom súd vyhovel žalobe v časti 8.000 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Matematickým porovnaním úspechu žalobcu a žalovanej by bolo možné dospieť k záveru, že strany mali úspech v konaní takmer rovnaký, čo by podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku bolo premietnuté do výroku, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, resp. žalovaná má právo na čiastočnú náhradu trov konania. Takéto mechanické rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania by podľa názoru súdu nebolo v tomto spore, resp. v takomto druhu sporu, spravodlivé. Civilný sporový poriadok už neobsahuje ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu. V prejednávanej veci výška plnenia (výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch) závisela od úvahy súdu. Žalobca nemohol predvídať výšku plnenia, ktoré mu súd rozsudkom prizná. Rozhodujúca je skutočnosť, že súd konštatoval porušenie osobnostných práv žalobcu, v dôsledku čoho mu vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a žalobca bol úspešný v merite veci. K rovnakému záveru v obdobných sporoch došiel aj Krajský súd v Trenčíne napr. v rozsudku sp. zn. 17Co/322/2017 zo dňa 26.07.2018, alebo v rozsudku sp.zn. 6Co/288/2017 zo dňa 08.06.2018. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd za to, že žalobcovi patrí podľa čl. 4 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže takýto výrok o náhrade trov konania zodpovedá spravodlivému a rozumnému usporiadaniu procesných vzťahov v prejednávanej veci. Preto súd rozhodol o trovách tohto konania tak, že žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov

konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia a to na Okresnom súde Trenčín. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaná dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.